

Arvamuse esitamine seoses Euroopa Komisjoni käibemaksu digiajastu ettepanekute paketiga „VAT in the Digital Age“

Lugupeetud Aet Külasalu!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust seoses Euroopa Komisjoni käibemaksu digiajastu ettepanekute paketiga „VAT in the Digital Age“. Oleme paketiga tutvunud ning järgnevalt esitame oma seisukohad ja kommentaarid.

1. Üleminek reaalses põhinevale digitaalsele aruandlusele

Euroopa Komisjoni plaanitavate muudatuste kohaselt võetakse kasutusele reaalses tehingupõhine digitaalne aruandlus, mille puhul peavad käibemaksukohustuslased esitama tehingute kohta käivad andmed oma riigi maksuhaldurile elektrooniliselt. Algatuse üks eesmärke on asendada aegunud koondaruanded ühendusesiseste tehingute digitaalse aruandluse nõuete süsteemiga, mis tagab parema kvaliteediga tehingupõhise teabe kiire kättesaadavuse. Uue aruandlussüsteemi eesmärk on anda maksuhalduritele peaaegu reaalses teavet tehingute kohta ja edendada e-arvete kasutust. Euroopa Komisjoni ettepaneku kohaselt võib andmeid edastada vastavalt Euroopa standardile. Liikmesriigid võivad ette näha andmete edastamise muus vormingus väljastatud e-arvete alusel, tingimusel et need võimaldavad ka Euroopa standardi kasutamist. Igal juhul peavad liikmesriikides lubatud andmevormingud tagama koostalitlusvõime Euroopa standardiga. Lisaks ei ole direktiivi ettepaneku kohaselt enam käibemaksudirektiivis loetud paber- ja e-arved võrdväärsed. Ettepaneku kohaselt on edaspidi arvete väljastamise vaikesüsteem e-arvelduste süsteem ja paberarvete kasutamine on võimalik üksnes juhul, kui liikmesriik annab selleks loa.

Kaubanduskoda mõistab vajadust tõhustada võitlust käibemaksupettuste vastu ning toetame täiendavate meetmete kasutuselevõttu ELi tasandil, kui need aitavad vähendada käibemaksupettuseid, sh liikmesriikide üleseid käibemaksupettuseid. Samas peame oluliseks, et täiendavate meetmete kasutuselevõttuga ei kaasneks Eesti ettevõtjatele ebamõistlikku halduskoormuse ja kulude kasvu.

Ettepaneku kohaselt on ettevõtjatel aega 2 päeva, et edastada andmeid oma riigi maksuhaldurile ning maksuhalduritel on aega 1 päev saadud info edastamiseks

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

kesksesse süsteemi. Kaubanduskoda on seisukohal, et kahe päevane teatamise aeg peale arve väljastamist on põhjendamatult lühike. Lühikene tähtaeg võib endaga kaasa tuua rohkem vigaseid arveid. Näiteks oleme saanud raamatupidajatelt tagasisidet, et paljudel juhtudel saadetakse välja e-arved, mis pole partneritel omavahel kooskõlastatud ja ettevõtetel puudub tihtilugu vajalik kontrollsüsteem - nii tulude kui ka kulude poolel. See võib tuua kaasa palju segadust ja palju lisakontrollsüsteemide arendust ja paranduste kooskõlastamist, mis kokkuvõttes võib olla ajamahukam kui iga ettevõtte esitab oma aruandluse, kus ta esitab juba kontrollitud andmed.

Ettepaneku kohaselt saavad liikmesriigid kohaldada ka erinevaid sanktsioone. Rõhutame, et reaalses toimiva digitaalse aruandluse puhul peaksid kehtima kergemad sanktsioonid ning eriti uue süsteemi kasutuselevõtmise alguses.

Ettevõtete halduskoormuse ning töökoormuse vähendamiseks võiks lisaks 2-päevase tähtaja pikendamisele kaaluda ka lahendust, kus maksuhaldurile ei tule saata andmeid iga arve kohta, vaid ainult teatud summat ületavate arvete kohta. Eeskujuks võiks võtta Eesti KMD INF-i, kus ei pea igast väikesest arvest maksuhaldurile teada andma. Sarnast lahendust võiks kaaluda ka ELis plaanitava muudatuse osas.

Kaubanduskoda mõistab, et e-arvete kasutuselevõtuga kaasneb mitmeid positiivseid mõjusid. Näiteks võimaldavad e-arved vältida arvete koostamisel tehtavaid vigu ning vähendada nende ettevõtjate kulusid ja töökoormust, kes saavad või võtavad vastu suurel hulgal arveid. Siiski juhime tähelepanu asjaolule, et e-arvete kasutuselevõtt ei pruugi olla paljude VKE-de jaoks jõukohane ning väiksemate ettevõtete töökoormus ning kulud võivad hoopis suurenedada. Väiksemad ettevõtted ei pruugi arvete vormistamiseks kasutada raamatupidamisprogramme, näiteks mõned ettevõtted esitavad dokumendid hoopis kord kuus raamatupidamise teenuse pakkujale, kes vormistavad seejärel arved. Seega on Kaubanduskoda seisukohal, et e-arvete kasutuselevõtmine peaks ettevõtetevaheliste tehingute puhul olema vabatahtlik.

Kaubanduskoda juhib tähelepanu ka asjaolule, et e-arved võivad sisaldada ka isikuandmeid, mida võidakse liikmesriikide maksuametite vahel vahendada ning säilitada. Sellest tulenevalt on oluline, et oleks tagatud isikuandmete täielik kaitse.

Lisaks teeb Kaubanduskoda ettepaneku, et Euroopa Komisjon teostaks e-arvetel põhineva digitaalse aruandluse kohta mõjuanalüüsi, et selgitada välja milline on muudatuste mõju erinevate ettevõtete gruppide, sh mikro- ja väikeettevõtjate jaoks. Mõjuanalüüsi tulemusel on võimalik selgemini mõista, kuidas mõjub e-arvetel põhinev digitaalne aruandlus realselt erineva suurusega ettevõtteid.

Rõhutame lisaks, et uuele töökorraldusele üleminekuks peab olema tagatud piisav üleminekuaeg, kuna muudatuste elluviimiseks on vaja suuri IT arendusi.

2. Käibemaks platvormimajanduses

Euroopa Komisjoni planeeritavate muudatuste kohaselt vastutavad reisijateveoteenuse ja lühiajalise majutusteenuse vahendusplatvormid käibemaksu kogumise ja maksmise eest maksuhalduritele, kui teenusepakkuja ei ole seda ise teinud. Kaubanduskoda on seisukohal, et platvormide osatähtsuse suurendamine käibemaksu tasumise osas võib

pidada tõhusaks lähenemisviisiks konkurentsimoonutuste vastu võitlemisel. Siiski ei pruugi vahendusplatvormidel olla võimalik fikseerida tegelikku olukorda seoses teenuse pakkumisega, näiteks juhul kui teenusest on loobutud. Sellised olukorrad võivad endaga kaasa tuua käibemaksu valesti arvestamise.

3. Käibemaksukohustuslaseks registreerimine

Kaubanduskoda toetab ühe akna mudeli (OSS) rakendamise laiendamist, andes ettevõtjatele võimaluse registreerida end käibemaksukohustuslasena üks kord ainult ühes Euroopa Liidu liikmesriigis oma tarnete jaoks kogu Euroopa Liidus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Ireen Tarto ireen.tarto@koda.ee